

Raideliikenneonnettomuus Satakunta

A214

Hätäkeskus

Eliisa Kähtävä

Mitä on tapahtunut ja missä?

- Ilmoittaja junassa: ”jotain kauheaa tapahtunut, rysähti, ihmiset lentelee, ne makaa tuolla”
- Päivystäjän arvio: suurienerginen raideliikenneonnettomuus matkustajajuna osallisena. Lukuisia altistuneita, todennäköisesti useita pelastettavia.
- Puhelu paikantuu Nakkilaan. Ilmoittaja muistaa että Harjavallasta on lähdetty. Juna on tulossa Porin suuntaan.

Hälytettävät yksiköt

- Pelastuksen vaste
- Ensihoito: kohteen nopeimmin tavoittavat ambulanssit + lääkäriyksikkö
- Poliisi: lähin partio

Puhelussa saadut lisätiedot

- Veturi ja vaunu kaatuneina
- Radan ajolangat makaa vaunun päällä
- Iso sähkölinja

VIRVELIIKENNE

Kutsutunnukset

- P 31 = päivystävä palomestari
- L 4 = ensihoidon kenttäjohtaja
- Pori 1 = poliisin kenttäjohtaja
- Häke = hätäkeskus

Pelastustoimi

Janne Kumpulainen

- Hälytysajon aikana
  - Radiopuhelin (VirVe) liikenne
  - Tehtävän alkuhetkien hyödyntäminen
  - Tukeminen
- Tilannekuva
  - Yhteiset käsitteet
  - Johtopaikka
  - Tulokynnys
  - Tuulilasiraportti

- Pelastus johtovastuussa
- Työturvallisuus
- Välittömässä vaarassa olijoiden pelastaminen
- Toiminta omalla kalustolla → asiantuntija-apu
- Auttamisen ketjun jatkuminen
- Tiedottaminen

Ensihoito

Heikki Lampinen

Ensihoito

- Tehtäväkoodin perusteella pelastusjohtoinen suuri raideliikenneonnettomuus
- Hätäkeskuksen lisätietojen perusteella heti
  - SURO hälytysohje vaihe 1 toteutus
  - SatKs sisäisten hälytysten aktivointi
    - Sisältää kriisiryhmän aktivoinnin, tosin aktivoitunut jo ”kahvipöydässä”
- Lääkinnällisen pelastustoimen johtovastuun ottaminen ja siitä tiedottaminen
- Esikäskyt ensihoitoyksiköille ja järjestäytyminen
  - Puheryhmät ja radiokuri

Ensihoito

- Työturvallisuudesta tiedottaminen
- Ensihoidon kaistajako
  - Luokitus
  - Hoito
  - Kuljetus
- Primaariluokituksen käynnistyminen tärkeää
  - Kohtaamisen järjestys
  - Triageluokat: PUNAINEN, KELTAINEN, VIHREÄ JA MUSTA

Ensihoito

- Johtopaikalla työskentely
  - Yhteistyön merkitys korostuu
- Hoitopaikan perustaminen
  - Lääkintäkontti ja valmiusryhmä
- Tiedottaminen sairaalaan etupainotteisesti
- Ensihoidon tehtävä on tuottaa pienillä resursseilla mahdollisimman paljon hyvää
- Dokumentointi

Poliisi

Erkki Huhtanen

Poliisi onnettomuuspaikalla

- Movi -johtopaikan perustaminen osaltaan
- Tuki muille toimijoille
- Lisävahinkojen estäminen, eristäminen, liikenneasiat
- Kadonneiden etsintä
- Evakuoinnissa avustaminen
- YJT kaikkialla

Poliisi onnettomuuspaikalla

- Tutkintaan liittyvät toimenpiteet tapahtumapaikalla, evakuointipaikalla, sairaalassa jne
- Taktinen tutkinta
- Tekninen tutkinta
- Tiedotus, media, VVR

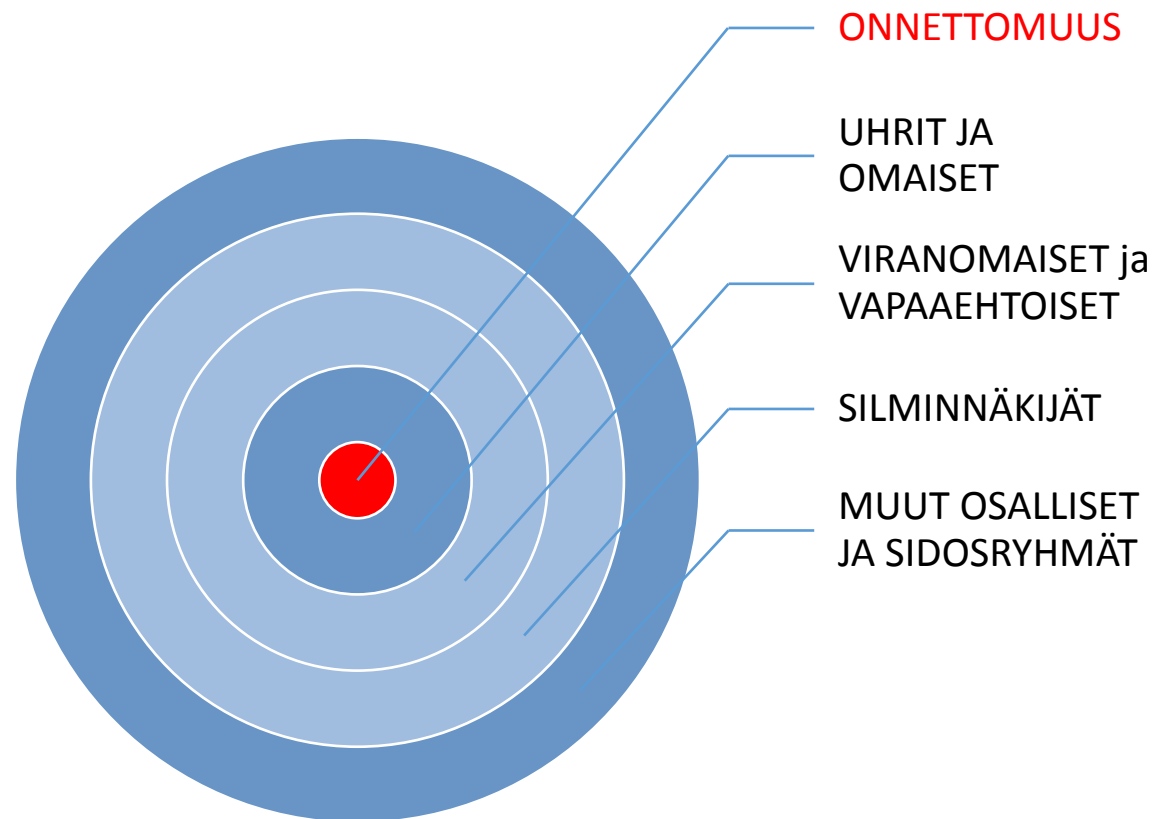
Sairaanhoidopiiri

Jaana Lehtonen

SHP:n ensisijaiset tehtävät psykososiaalisessa tuessa

- Tuen koordinointi ja johtovastuu
  - Resurssit
  - Altistuneiden kartoitus ja kirjaaminen
- Toiminnan syklisyys ja kriittiset pisteet
  - Alkuvaiheen tuki
  - Jälkihoidon mahdollistaminen
- Ammattihenkilöiden ja auttajien defusing
  - Työryhmä (pelastus+ ensihoito+kriisir ryhmä)

Psykososiaalisen tuen uhrikäsitys on lääkinällistä kuvaa laajempi

Ensituki

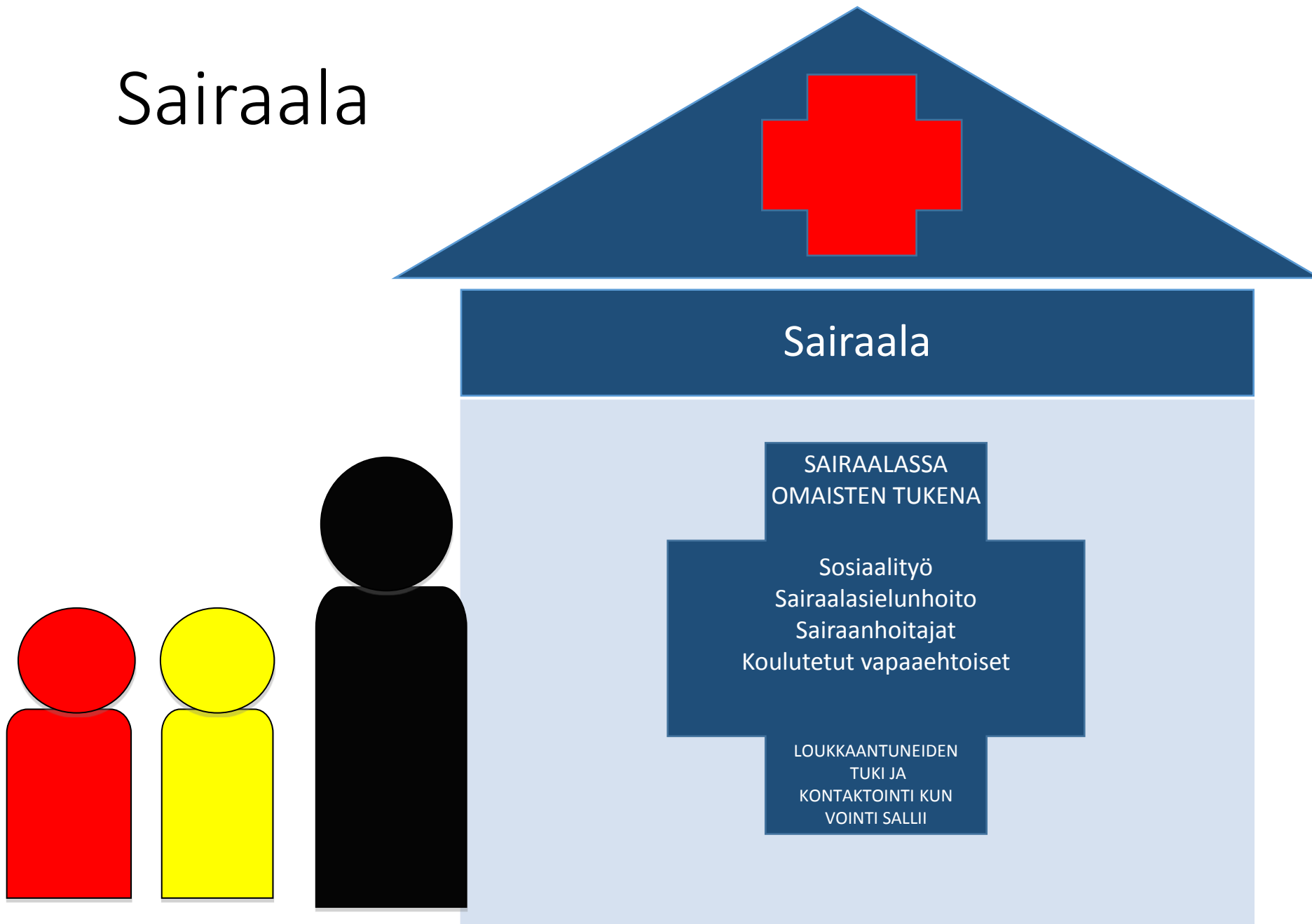
- Vastuu alueella
- Varaudutaan antamaan tukea välittömästi ensimmäisten vuorokausien ajan
- Resurssien riittämättömyys
- Sokkivaiheessa altistuneiden vakauttaminen ja toimintakykyisenä pitäminen
  - Tarpeet hyvin konkreettisia
- Viestinnän kannalta ensivaiheessa korostuu toimijoiden välinen kriittinen viestintä sekä tiedottaminen

ALKUVAIHEEN KANNATTELU ALUEELLA KOROSTUU KOSKA TAPAUS OSUU VIIKONLOPPUUN.

Kriisipuhelin

- Avataan heti kun ymmärrys onnettomuuden laajuudesta
  - Tieto numerosta tiedoksi P3:lle, shp:n verkkoon ja neuvontaan sekä hätäkeskukseen
- Shp henkilökuntaa 3 (+ SPR 3)
- Rauman kriisikeskus, vapaaehtoiset puhelinauttajat
- Varaudutaan pitämään auki ensimmäiset 5 vrk

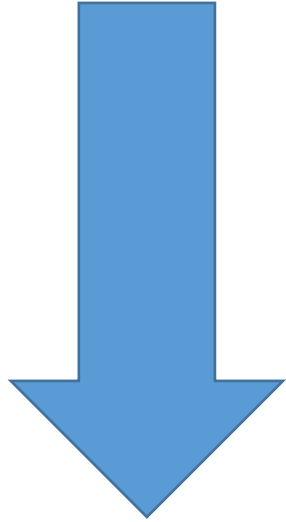
Sairaala

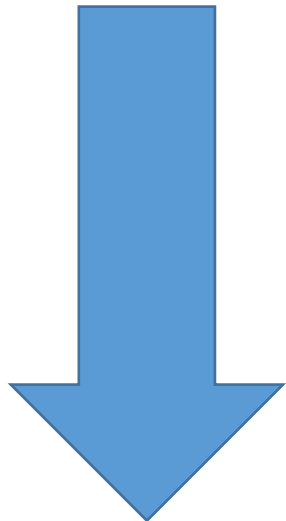
Kunnan virka-aikainen sosiaalipäivystys

Katri Siiri- Valovirta

Tehtävän kulku

- virka-aikainen sosiaalipäivystäjä (SSA431) saa tiedon onnettomuudesta kriisityöntekijältä virven välityksellä
- kerätään tilannekuvaa
  - Virve MOVI-puheryhmä
  - Internet

- liitytään MOVI-puheryhmässä tehtävään
- tilannekuva hahmottuu
  - ➔ tehtävien jako

- Sosiaalipäivystäjä jalkautuu onnettomuuspaikalle/johtopaikalle (työpari jää psykososiaalisen tuen johtokeskukseen)
  - Matka 5,5km
  - Mukaan kirjaamisvälineet, VIRVE sekä gsm-puhelin

- Info perusturvajohtajalle, joka tarvittaessa tiedottaa kunnan johtoryhmää sekä ottaa valmiussuunnitelman soveltuvin osin käyttöön
- Sosiaalipäivystäjä välittää tilannekuvaa johtopaikalta
- Keskustelu päivystävän palomestarin kanssa
→ päätetään avata evakuointikeskus

Evakuointikeskus

- Nakkilan yhteiskoulu ja lukio (n. 400 paikkaa) keskeinen sijainti, hyvät tilat, valmiussuunnitelman mukainen
- sosiaalipäivystäjä vastaa evakuointikeskuksesta.
- muonitus 1+5 henk.
- yleishuolto 1+5 henk.
- tarvittaessa vartiointi
- yhteistyössä Sairaanhoidopiiri, SPR, Vapepa, VPK:n naisjaosto, seurakunta sekä Satakunnan sosiaalipäivystys
- auki tunnin kuluessa hälytyksestä
- pidetään auki viikonlopun ajan

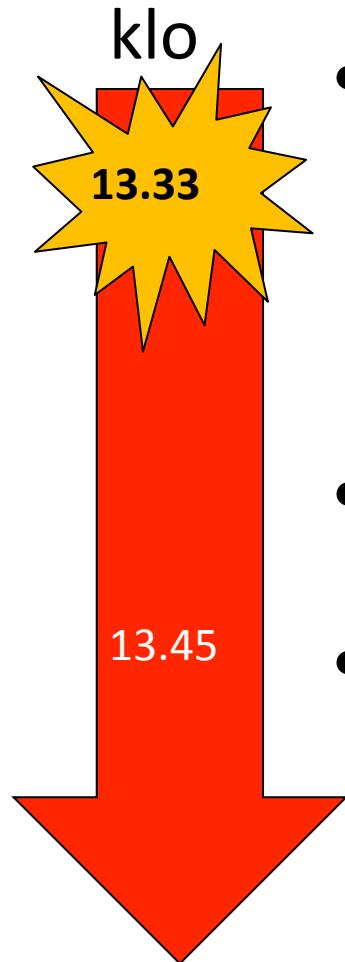
Huomioita

- Tehtävän tunnistaminen moniviranomaistehtäväksi on sosiaalityöntekijän ammattitaitoa
- Kriisitilanteessa on mahdotonta toimia vain omalla sektorilla, yhteistyö on välttämätöntä
- Kunnan virka-aikainen sosiaalipäivystys tulee olla toimiva järjestelmä

SPR Satakunnan piiri

Anne-Mari Hakuni

Hälytyksen kulku

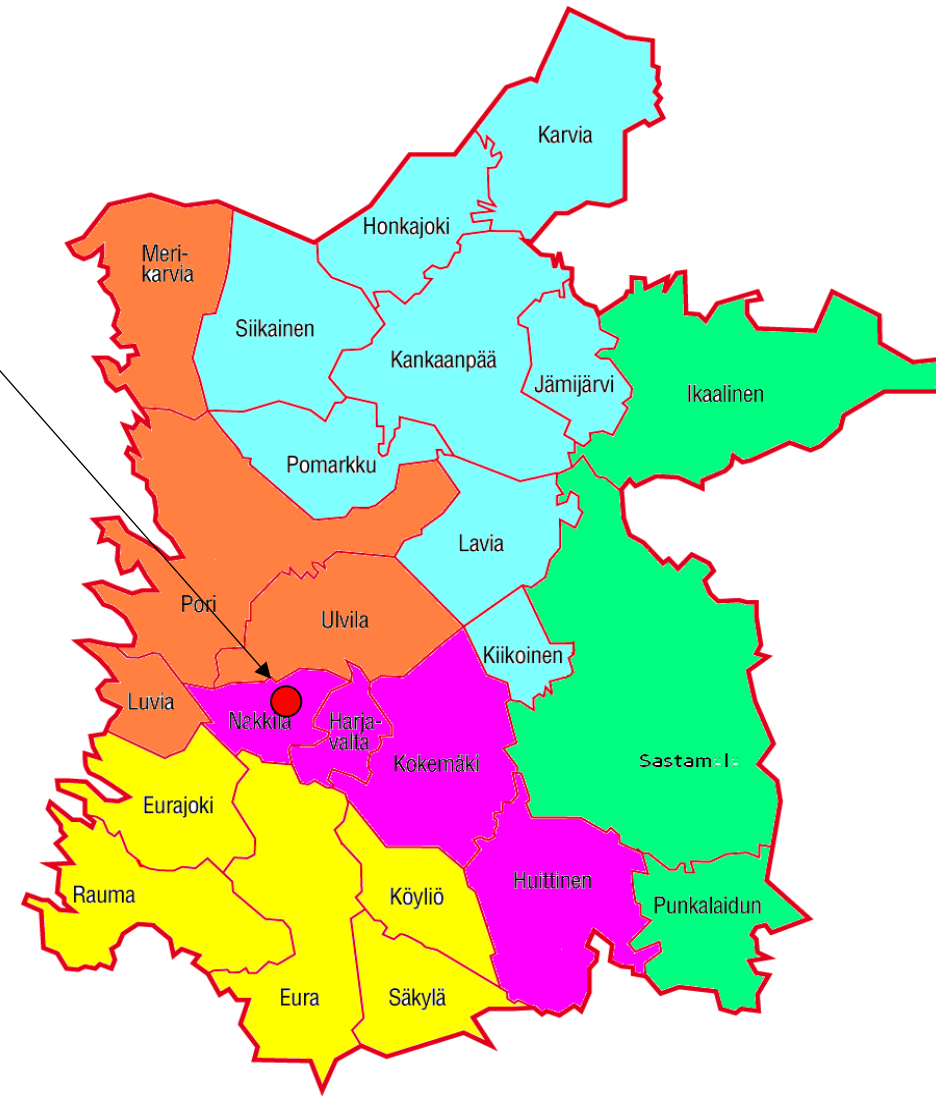
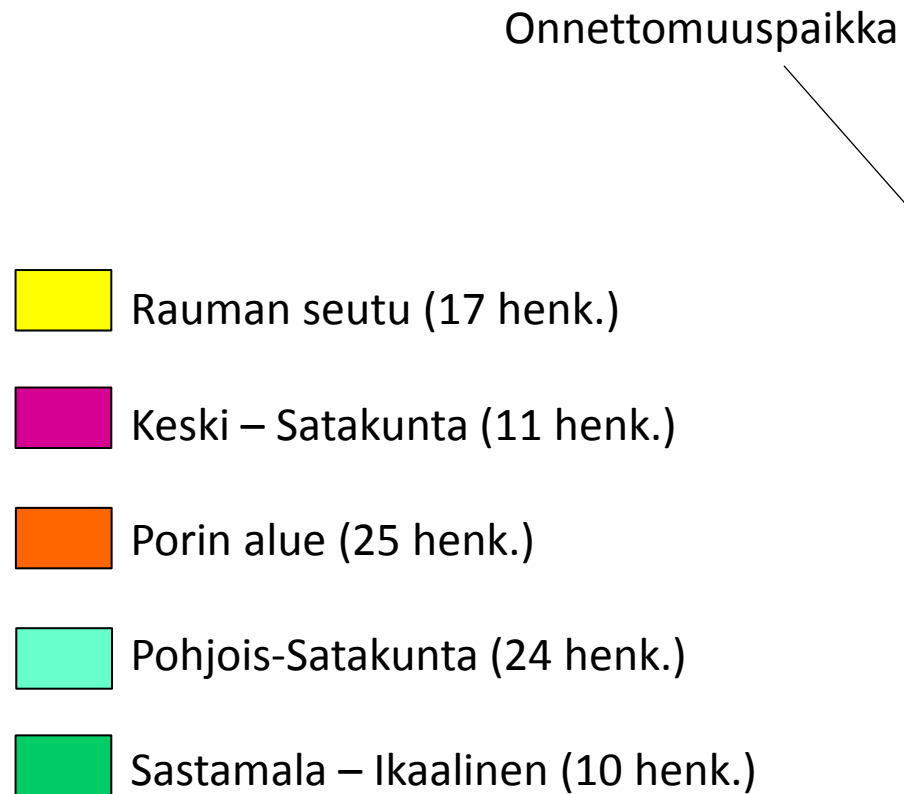

- Hälytys (klo 13.45) 12 min. onnettomuudesta tulee puhelinsoittona Suomen Punaisen Ristin Satakunnan piirin hälytysnumeroon Satshp:n kriisipäivystäjältä.
- Tilannekuva melko hatara
- Päivystäjä pyytää tekemään kartoituksen ensihuoltoryhmien HEA-resurssien määrästä

Ensihuolto - määritelmä

- Ensihuolto on organisoitua vapaaehtoistoimintaa, jonka tarkoituksena on antaa ihmisille apua ja tukea erilaisissa onnettomuus- ja erityistilanteissa. Ensihuolto tukee ja täydentää viranomaisten toimintaa. Ensihuolto pyrkii huolehtimaan ihmisten perustarpeista ja tukee heidän selviytymistään.

HEA hälytysryhmien toiminta- alueet ja resurssit

TYÖNTEKIJÄN MUKAAN LÄHTEE...

klo

14.08

- Päätetään yhdessä (kolmikanta) lähteä psykososiaalisen tuen johtokeskukseen ja kokoontua suunnittelemaan jatkoa (välimatka on 25 km)
- Toimistopakki
- Liivit
- Valmiuskansio
- Virvet
- Tietokone

Hälytyksen eteneminen

klo

14.10

14.15

- Piirin hälytysvuorossa ollut työntekijä informoi piirin toiminnanjohtajaa, puheenjohtajaa sekä keskustoimistoa.
- piirin valmiudenjohtoryhmää ja hälyttää työparikseen resurssivapaaehtoisen
- Kriisipäivystäjä tarkentaa tilannekuvaa ja resurssien tarvetta
- HEA vapaaehtoisia tarvitaan seuraavasti:
  - Evakuointikeskus (20 henk.)
  - Keskussairaala (20 henk.)
  - Lisäksi EA-ryhmäläisiä (4 henk.) evakuointikeskukseen

klo

14.20

- Sosiaaliviranomaisen kanssa päätämme hälyttää Vapaaehtoisen pelastuspalvelun ensihuollon ryhmiä avuksi evakuointikeskukseen.
- *Suomen Punainen Risti varautuu toiminnassaan yhteiskunnan häiriötilanteisiin yhteiskunnan turvallisuusstrategian mukaisesti ylläpitämällä ensiapu-, pelastuspalvelua ja psykososiaalisen tuen ryhmiä, koordinoimalla vapaaehtoista pelastuspalvelua sekä koordinoimalla häiriötilanteissa sosiaali- ja terveydenhuoltoviranomaisten tukena toimivia muita vapaaehtoisryhmiä. Vapaaehtoisten käytöstä, hälyttämisestä ja koordinoinnista sovitaan paikallisten sosiaali- ja terveysviranomaisten kanssa.*

(Yhteistyöpöytäkirja varautumisesta ja ensiaputoiminnasta sosiaali- ja terveysministeriön ja Suomen Punaisen Ristin välillä 17.2.2014 / ote pöytäkirjasta)

Ensihuolto

- ruokahuollon järjestäminen
- evakuoinnissa avustaminen
- tukitoimet evakuointikeskuksessa
- läsnäolo ja henkinen tuki
- ensiapu ja terveydentilaan liittyvien tarpeiden selvittäminen
- neuvonta ja käytännön apu
- henkilöiden ja tapahtumien kirjaaminen

RESURSSIEN JAKAANTUMINEN

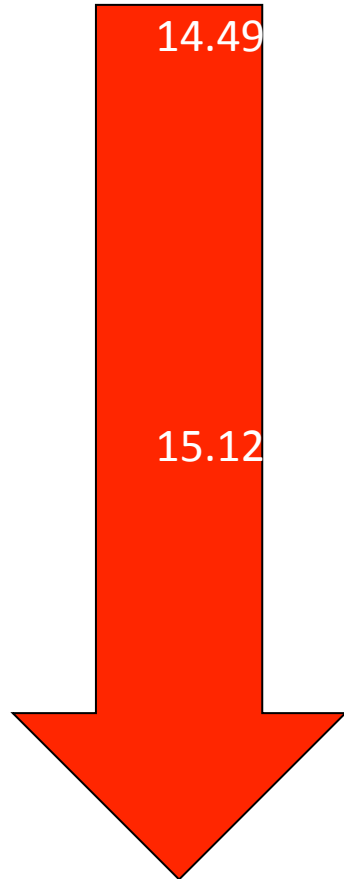
klo

14.49

- Hälytyksestä kulunut n. 30 min.
6 HEA-ryhmäläistä ilmoittautuu
Satakunnan keskussairaalan
(2 + 3 + 2) **yhteensä 13 henkeä**

15.12

- Hälytyksestä on kulunut aikaan n. 1 tunti
- 8 HEA-ryhmäläistä + 4 EA-ryhmäläistä
ilmoittautuu evakuointipaikalle
(3 + 2 + 2 + 2) **yhteensä 21 henkeä**

RESURSSIEN JAKAANTUMINEN

Henkisen tuen
katupartioita

Jazz-kadulle /
Areena tapahtumaan
ensiapupäivystyksen
lisäksi

Pe-su väliseksi ajaksi

Onnistuneen toiminnan edellytyksiä

- Yhteistyösuhteiden luominen ja yhteistyöstä sopiminen
- Tehtävät, vastuut ja valtuudet oltava selvillä
- Vapaaehtoisten resurssien / osaamisen tiedottaminen
- Hälytysjärjestelmän tunteminen
- Yhteiset harjoitukset

Arvio altistuneista yhteensä

- ”Uhreja” ja altistuneita n.500
- Omaisia alkuvaiheessa n.100
- Auttajia
  - Poliisi 20
  - Ensihoito 30
  - Pelastus 30
  - Hätäkeskus 3
  - Sosiaalipäivystys 2
  - Kriisityö 10
  - Vapaaehtoisia:40

Vainajien paikkakunnat

- 2 hlöä Lahti
- 1 hlö Kausala
- 1 hlö Hyvinkää
- 2 hlöä Porvoo
- 1 hlö Kouvola
- 1 hlö Riihimäki
- 2 hlöä Lappeenranta

Jälkihoito

- Onnistuu jos alkuvaiheessa dokumentoitu ja tieto välittynyt eteenpäin
- Valtakunnallinen suunnittelu
- SHP johto
- Suunnittelupalaveriin L2 ja psykiatrian toimialajohtaja
- SPR kriisipsykologien rooli
- Hyväksi todettujen toimintapojen huomioiminen (Kauhajoki, Utöya)

Viestintä

- Edellyttää termien ja laitteiden tuntemista ennalta
- Auttaa tilannekuvan keräämisessä ja alkuvaiheen tiedon jakamisessa
- Tukee johtamista

- Viestintä on myös tiedottamista
  - Faktat, toimintaohjeet ja yhteystiedot
  - Psykoedukaation merkitys

- Sosiaalisen median suuren suosion myötä, lähes jokaisella altistuneella on mahdollisuus toimittaa itse materiaalia mediaan
  - Viranomaisen ei voi muuta kuin hyväksyä ja ohjata
  - Auttajan tehtävä ei koskaan ole kenenkään voinnista mediaan kertoa (vain tilannetta johtava viranomaisen viestii)

TIEDOTE MEDIALLE
-olennaiset tiedot tapahtuneesta
- yhteystiedot, mm.kriisipuhelinnumero

Psykososiaalisen tuen johtamista ja koordinaatiota suuronnettomuudessa tukee

- Ennalta tehty suunnittelu ja harjoittelu
- Yli sektorirajojen toimiva viranomaisyhteistyö ja ennalta sovittu järjestöyhteistyö
- Aikainen tiedonsaanti (hälytys)
- Linjajohtamisen toteuttaminen
- Johdettavaksi alistuminen
- **Jokainen pelaa omaa paikkaansa**
- Onnistunut viestintä

YHTEENVETOA

VIRANOMAISTEN
ENSIMMÄINEN
YHTEINEN
TILANNEKUVA

LOUK-
KAANTU-
NEIDEN
IRROTTA-
MINEN
SAATU
PÄÄTÖK-
SEEN

LOPULLINEN
UHRIMÄÄRÄ
TIEDOSSA

KUOLLEIDEN
HENKILÖLLISYYDET
EIVÄT OLE SELVILLÄ

EVAKUOINTI-
KESKUS AUKI

ENSIMMÄINEN
AMBULANSSI
KOHTEESSA

HÄTÄPUHELU

ONNETTOMUUS

13.33

13.34

13.40

13.41

14.03

14.45

15.15

16.15

17.00

19.00

21.26

Junaonnettomuus useita kuolleita #yle

TIEDOTUS-
TILAISSUUS

TV-UUTISISSA
JA ULKOMAISESSA
MEDIASSA

VIRANOMAISET

MEDIA